

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ
ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘

“ร่างรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า ร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำขึ้น
และต้องจัดให้มีการออกเสียง

“การออกเสียง” หมายความว่า การออกเสียงประชามติตามมาตรา ๓๙/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙

“ผู้มีสิทธิออกเสียง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ และตามพระราชบัญญัตินี้

“วันออกเสียง” หมายความว่า วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้เป็นวันออกเสียงประชามติ

“เขตออกเสียง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดเป็นเขตออกเสียงประชามติ

“หน่วยออกเสียง” หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ

“ที่ออกเสียง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติและให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่ออกเสียงประชามติ

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึง กรุงเทพมหานคร

มาตรา ๔ ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้รัฐอุดหนุนหรือจัดสรรค่าใช้จ่ายแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่สนับสนุนการออกเสียง

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกระเปียบ ประกาศ หรือคำสั่งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับมอบร่างรัฐธรรมนูญจากคณะรัฐมนตรีและในกรณีได้รับมอบประเด็นเพิ่มเติมจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อดำเนินการให้มีการออกเสียงให้ถือว่าการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและเผยแพร่ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกเสียงโดยสุจริตและไม่ขัดต่อกฎหมาย

หมวด ๑

การจัดพิมพ์ร่างรัฐธรรมนูญ การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ
และกระบวนการและขั้นตอนการออกเสียง

มาตรา ๘ ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเสนอประเด็นเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงเพิ่มเติม ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติจัดทำคำอธิบายหลักการและเหตุผลของประเด็นดังกล่าวส่งให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอประเด็นเพิ่มเติม

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการออกเสียงให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดพิมพ์และเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ และประเด็นเพิ่มเติมพร้อมคำอธิบายหลักการและเหตุผลของประเด็นตามมาตรา ๘ รวมทั้งเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ประชาชนได้รับทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ ตามรูปแบบ แนวทางและวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควร

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลคณะหนึ่งหรือหลายคณะดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์และอาจสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนสามารถดำเนินการเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลาในการจัดให้มีการออกเสียงร่างรัฐธรรมนูญ คำอธิบายและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ ประเด็นเพิ่มเติมพร้อมคำอธิบายหลักการและเหตุผลของประเด็นตามมาตรา ๘ ได้ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการมอบหมายหรือสนับสนุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบัญญัติและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วย สนับสนุน ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือแก่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญร้องขอ

การดำเนินการใด ๆ ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง หรือของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคสอง ไม่ถือว่าเป็นการจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือไม่ออกเสียง

ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอประเด็นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงเพิ่มเติมตามมาตรา ๘ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระสำคัญของประเด็นให้แก่ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดูแลให้การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกเสียงเป็นไปโดยสุจริตและมีให้มีการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๒ ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และการแสดงความคิดเห็นตามมาตรา ๑๑ ให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐจัดสรรเวลาออกอากาศตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกเสียง

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดและควบคุมการออกเสียงให้เป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม

คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะ ประสาน ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนแก่คณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้งติดตามให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อให้การดำเนินการจัดการออกเสียงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันออกเสียงโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕ การออกเสียงให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยตรงและลับ และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนด้วยวิธีการกากบาทในบัตรออกเสียง

ส่วนที่ ๒

เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง

มาตรา ๑๖ ในการออกเสียงให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการออกเสียงประจำเขตออกเสียง มีหน้าที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการออกเสียง และดำเนินกิจการที่จำเป็นเกี่ยวกับการออกเสียง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหน่วยออกเสียง ที่ออกเสียง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง การเพิ่มชื่อ และการถอนชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียง รวมทั้งมีหน้าที่ในการกำกับดูแลการลงคะแนนออกเสียง การนับคะแนนออกเสียง และการประกาศผลการออกเสียง

กรณีจังหวัดใดไม่มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่อยู่ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสรรหาคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง โดยวิธีการสรรหา และระยะเวลาการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมาย ให้ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใด เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียงได้ตามสมควร

การใดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคล ซึ่งแต่งตั้งโดยผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงทำหน้าที่ ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ให้ถือว่าผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ดำเนินการแทน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง หรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคล ผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียง และในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าการดำเนินการ

หรือการสั่งการใดของผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะอนุกรรมการ คณะบุคคลหรือบุคคลผู้ได้รับมอบหมายมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินการหรือการสั่งการนั้นได้

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย แต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงหนึ่งคน มีหน้าที่จัดทำและตรวจสอบเอกสารอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตาม (๒) รวมทั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

(๒) คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงไม่น้อยกว่าห้าคนประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการไม่น้อยกว่าสี่คน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้น มีหน้าที่เกี่ยวกับการลงคะแนนออกเสียงในที่ออกเสียงและนับคะแนนออกเสียงของหน่วยออกเสียงแต่ละแห่ง

ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงตาม (๑) และคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตาม (๒)

ในกรณีที่ผู้ใดขัดขวางการออกเสียง ให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีอำนาจสั่งให้ผู้ผู้นั้นออกไปจากที่ออกเสียงได้ แต่ต้องไม่ขัดขวางต่อการใช้สิทธิออกเสียงของผู้ผู้นั้น

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีจำนวนไม่ครบตามมาตรา ๑๗ (๒) ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย แต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงให้ได้ครบจำนวน

ในวันออกเสียง ถ้าถึงเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียงแล้วมีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งก็ให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ และให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่อยู่ในขณะนั้น แต่งตั้งเพิ่มเติมให้ครบจำนวนก่อนการนับคะแนนออกเสียง หากกรณีมีจำนวนไม่ถึงกึ่งหนึ่งให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่อยู่ในขณะนั้นแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงให้มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และให้แต่งตั้งเพิ่มเติมให้ครบจำนวนก่อนการนับคะแนนออกเสียง

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่เลย ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย แต่งตั้งบุคคลเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียง

มาตรา ๑๙ นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการการออกเสียง

ประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียงรวมทั้งให้มีอำนาจมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในการออกเสียง

มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑) กรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง กรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียง

สำหรับบุคคลตาม (๒) ให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่

มาตรา ๒๑ ค่าตอบแทนของบุคคลตามมาตรา ๒๐ (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๓

เขตออกเสียงและหน่วยออกเสียง

มาตรา ๒๒ การออกเสียงให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียง

มาตรา ๒๓ เมื่อมีการประกาศกำหนดวันออกเสียงตามมาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมายกำหนดหน่วยออกเสียงที่จะพึงมีในแต่ละเขตออกเสียง โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียง

การกำหนดหน่วยออกเสียงตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยออกเสียง เว้นแต่ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิออกเสียงจำนวนน้อยจะรวมหมู่บ้านที่อยู่ติดกันตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยออกเสียงเดียวกันก็ได้ สำหรับในเขตเทศบาล เขตเมืองพัทยา เขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตชุมชนหนาแน่น อาจกำหนดให้ใช้เขตชุมชน แนวถนน ตรอก ซอย คลอง หรือแม่น้ำ เป็นเขตของหน่วยออกเสียงก็ได้ และ

(๒) ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงหน่วยละแปดร้อยคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าเป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนของผู้มีสิทธิออกเสียง อาจกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง

มากกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้ หรือจะกำหนดหน่วยออกเสียงเพิ่มขึ้นโดยให้มีจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

ให้ดำเนินการประกาศหน่วยออกเสียงไม่น้อยกว่าสี่สิบวันก่อนวันออกเสียง โดยให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ออกเสียงหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่ออกเสียง

การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยออกเสียง ให้กระทำได้โดยประกาศก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน เว้นแต่กรณีเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น จะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันออกเสียงน้อยกว่าสิบวันก็ได้ และให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๔ ในการกำหนดหน่วยออกเสียงตามมาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย กำหนดที่ออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียงไว้ด้วย และให้นำความในมาตรา ๒๓ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ที่ออกเสียงตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นสถานที่ที่ประชาชนเข้าออกได้สะดวก เพื่อการลงคะแนนออกเสียง มีความเหมาะสม มีขนาดพอสมควร และควรตั้งอยู่ในย่านกลางของหน่วยออกเสียง พร้อมทั้งให้มีป้ายหรือเครื่องหมายอื่นใดเพื่อแสดงขอบเขตบริเวณของที่ออกเสียงไว้ด้วย ตามลักษณะของท้องที่และภูมิประเทศ ในการลงคะแนนออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียง

ในท้องที่ใดถ้าเห็นว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง หรือเพื่อความปลอดภัยของผู้มีสิทธิออกเสียง อาจประกาศกำหนดที่ออกเสียงนอกเขตของหน่วยออกเสียงก็ได้ แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยออกเสียงนั้นหรือในกรณีเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นก่อนวันออกเสียง ให้ประกาศเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงได้

ส่วนที่ ๔

ผู้มีสิทธิออกเสียง และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๒๕ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิออกเสียง

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันออกเสียง และ

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่นอกเขตออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง ย่อมมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๔๒

ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงตามวาระหนึ่งและวาระสอง ซึ่งเป็นคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุ ย่อมมีสิทธิลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๓๙ วาระสอง

มาตรา ๒๖ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ ในวันออกเสียงเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิออกเสียง

- (๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- (๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (๔) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

มาตรา ๒๗ เมื่อมีการประกาศกำหนดวันออกเสียงตามมาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมายจัดทำ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียง และปิดประกาศไว้ ณ ที่ออกเสียงไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน ก่อนวันออกเสียงและให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันออกเสียง ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันด้วย

ภายหลังการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง หากปรากฏว่าบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ไม่ถูกต้องหรือมีความผิดพลาดให้ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงรายงานต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงเห็นว่าการดังกล่าวเป็นความจริง ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมีคำสั่งให้แก้ไขให้ถูกต้อง โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิออกเสียงหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแห่งหน่วยออกเสียงที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็น ผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้น มีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำ เขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย ก่อนวันออกเสียง ไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวาระหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่ คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย ตรวจสอบหลักฐาน และถ้าเห็นว่าผู้ยื่นคำร้อง หรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิออกเสียง ให้มีคำสั่งเพิ่มชื่อลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง มอบหมาย เห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิออกเสียง ก็ให้มีคำสั่งยกคำร้อง และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่รับคำร้องโดยแสดงผลไว้ด้วย

มาตรา ๒๙ ก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน ผู้มีสิทธิออกเสียงมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย เมื่อเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงที่ได้ประกาศตามมาตรา ๒๗ มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียง เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

เมื่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรสั่งถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงหรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อนั้นหรือยกคำร้อง แล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้ผู้ร้องนั้นทราบ

ถ้าเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงปรากฏชื่อบุคคลอื่นอยู่ในทะเบียนบ้านของตน โดยที่บุคคลนั้นมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง เมื่อเจ้าบ้านนำหลักฐานทะเบียนบ้านมาแสดงว่าไม่มีชื่อบุคคลนั้น ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย มีคำสั่งถอนชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลนั้นแม้คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุดก็ตาม เมื่อได้มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแล้ว ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงถอนชื่อผู้ซึ่งถูกศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยการขีดชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

ส่วนที่ ๕

การลงคะแนนออกเสียง

มาตรา ๓๑ การลงคะแนนออกเสียงให้กระทำได้โดยวิธีการลงคะแนนด้วยบัตรออกเสียงหลักเกณฑ์และวิธีการลงคะแนนออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๒ หีบบัตรออกเสียงต้องกำหนดให้สามารถมองเห็นภายในได้ง่าย

ลักษณะและขนาดของหีบบัตรออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๓ บัตรออกเสียงให้มีลักษณะตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่มีการออกเสียงมากกว่าหนึ่งประเด็น ให้กำหนดในบัตรออกเสียงเดียวกัน

มาตรา ๓๔ ในวันออกเสียงให้เปิดการลงคะแนนออกเสียง ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

มาตรา ๓๕ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนับจำนวนบัตรออกเสียงทั้งหมดของหน่วยออกเสียงนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรออกเสียงไว้ในที่เปิดเผย

ทั้งนี้ การเปิดให้มีการลงคะแนนออกเสียง และขั้นตอนและวิธีการลงคะแนนออกเสียง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๖ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียง ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนออกเสียงไปแสดงตนต่อกรรมการประจำหน่วยออกเสียง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ ที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตร

หลักเกณฑ์และวิธีแสดงตนเพื่อลงคะแนนใช้สิทธิออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๗ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงใด ให้ลงคะแนนออกเสียงได้ ณ ที่ออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น และให้มีสิทธิลงคะแนนออกเสียงได้เพียงแห่งเดียว

มาตรา ๓๘ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียงอื่นที่อยู่นอกหน่วยออกเสียงที่ตนมีสิทธิออกเสียง สามารถลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนต้องปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๓๙ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุ ในการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย จัดให้มีการอำนวยความสะดวกสำหรับการลงคะแนนออกเสียงของคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุ ไว้เป็นพิเศษ หรือจัดให้มีการช่วยเหลือในการลงคะแนนออกเสียงภายใต้การกำกับดูแลของกรรมการประจำหน่วยออกเสียง แต่การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องให้คนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุ ได้ลงคะแนนออกเสียงด้วยตนเอง เว้นแต่ลักษณะทางกายภาพทำให้คนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุ ไม่สามารถทำเครื่องหมายลงในบัตรออกเสียงได้ ให้บุคคลอื่นหรือกรรมการประจำหน่วยออกเสียงเป็นผู้กระทำการแทนโดยความยินยอมและเป็นไปตามเจตนาของคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุนั้น ทั้งนี้ ให้ถือเป็นการลงคะแนนออกเสียงโดยตรงและลับ

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควร อาจกำหนดให้มีการจัดที่ออกเสียงสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ โดยจัดให้คนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุได้ลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิออกเสียง ณ สถานที่ดังกล่าว และเมื่อได้ลงทะเบียนแล้ว ให้หมดสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

การอำนวยความสะดวกและการลงคะแนนออกเสียงแทนตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งการอำนวยความสะดวกโดยการจัดที่ออกเสียงเป็นกรณีพิเศษและการลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๐ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศปิดการลงคะแนนและงดจ่ายบัตรออกเสียง แล้วให้ทำเครื่องหมายในบัตรออกเสียงที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงมิได้ ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนออกเสียงได้มาอยู่ในบริเวณที่ออกเสียงแล้วก่อนเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียงเหลืออยู่แต่ยังไม่ได้รับบัตรออกเสียงให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบบัตรออกเสียงให้แก่ผู้มาแสดงตนนั้น และเมื่อผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงปิดช่องใส่บัตรออกเสียงของหีบบัตรออกเสียงและจัดทำรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรออกเสียงทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตน และรับบัตรออกเสียง และจำนวนบัตรออกเสียงที่เหลือ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่การลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงแห่งใดไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศงดลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง เพื่อให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเร็ว

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นโดยเร็ว เว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะเห็นว่าจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงที่มีกรณีตามวรรคหนึ่งไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่จัดให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นก็ได้

ส่วนที่ ๖

การลงคะแนนออกเสียงสำหรับผู้มีสิทธิออกเสียงนอกเขตจังหวัด

มาตรา ๔๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๙ วรรคสอง ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่นอกเขตออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง หากประสงค์จะใช้สิทธิลงคะแนนออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่ ให้ยื่นคำขอลงทะเบียนก่อนวันออกเสียงอย่างน้อยสามสิบวันและให้หมดสิทธิลงคะแนนในหน่วยออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในบัญชีผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น เว้นแต่จะได้แจ้งเปลี่ยนแปลงก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

หลักเกณฑ์และวิธีการการลงทะเบียน การลงคะแนนออกเสียงและการนับคะแนนออกเสียงตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๗

การนับคะแนนออกเสียง

มาตรา ๔๓ เมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๓๔ แล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงดำเนินการนับคะแนนออกเสียงจากบัตรออกเสียง ของแต่ละหน่วยออกเสียง โดยให้กระทำ ณ ที่ออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียงและให้กระทำโดยเปิดเผย ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงเวลาการนับคะแนนออกเสียง

หลักเกณฑ์และวิธีการการนับคะแนนออกเสียงจากบัตรออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๔ ถ้าการนับคะแนนออกเสียง ณ ที่ออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้หรือไม่สามารถนับคะแนนออกเสียงได้จนเสร็จสิ้น อันเนื่องมาจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอื่น หรือด้วยความจำเป็นตามสภาพที่อาจมีผลต่อความปลอดภัย ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศงดการนับคะแนนออกเสียงสำหรับหน่วยออกเสียงนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียง เพื่อรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่นับคะแนนออกเสียงต่อไปโดยเร็ว ทั้งนี้ การเก็บรักษาบัตรออกเสียงที่บัตรออกเสียง และเอกสารเกี่ยวกับการออกเสียง รวมทั้งวิธีการนับคะแนนออกเสียงใหม่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เมื่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งแล้วพบว่า มีบัตรออกเสียงที่ได้มีการลงคะแนนออกเสียงแล้วชำรุดหรือสูญหายให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น

ในกรณีนี้ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า จำนวนบัตรออกเสียงหรือจำนวนผู้มาแสดงตนใช้สิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงที่ไม่สามารถนับคะแนนออกเสียงได้ไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียงคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่สั่งนับคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นก็ได้

มาตรา ๔๕ ลักษณะบัตรออกเสียงดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นบัตรเสีย

- (๑) บัตรปลอม
- (๒) บัตรที่มีใช้บัตรซึ่งกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบให้
- (๓) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียง
- (๔) บัตรที่มีการเขียนข้อความหรือถ้อยคำอื่นลงไป
- (๕) บัตรที่ทำเครื่องหมายอื่นนอกจากเครื่องหมายกากบาท

- (๖) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียงนอกช่อง “ทำเครื่องหมาย”
 - (๗) บัตรที่ทำเครื่องหมายเป็นที่สังเกต เว้นแต่เป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่
 - (๘) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียงในช่อง “ทำเครื่องหมาย” เกินกว่าหนึ่งเครื่องหมาย
 - (๙) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดว่าเป็นบัตรเสีย
- บัตรเสียตามวรรคหนึ่งมิให้นับเป็นคะแนนออกเสียง

มาตรา ๔๖ กรณีที่มีการออกเสียงมากกว่าหนึ่งประเด็นในบัตรออกเสียงเดียวกันให้บัตรออกเสียงที่มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นบัตรเสียทั้งฉบับและมีให้นับเป็นคะแนนออกเสียง

- (๑) บัตรออกเสียงที่มีลักษณะตามมาตรา ๔๕ (๑) (๒) (๔) หรือ (๗)
- (๒) บัตรออกเสียงที่มีลักษณะตามมาตรา ๔๕ (๓) (๕) (๖) (๘) หรือ (๙) ในทุกประเด็น

ในกรณีที่มีใช้บัตรเสียทั้งฉบับตามวรรคหนึ่งให้วินิจฉัยบัตรออกเสียงเป็นรายประเด็น ทั้งนี้ ลักษณะประเด็นเสียให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๗ เมื่อการนับคะแนนออกเสียง ณ ที่ออกเสียงเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงรายงานผลการนับคะแนนออกเสียง จำนวนบัตรออกเสียงที่มีอยู่ทั้งหมด จำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ และจำนวนบัตรออกเสียงที่เหลือจากการลงคะแนนออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ ให้กระทำโดยเปิดเผยและรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงโดยเร็ว

เพื่อประโยชน์แก่การติดตามผลการออกเสียงต่อสาธารณะด้วยความรวดเร็ว คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจดำเนินการให้มีการรายงานผลการออกเสียงอย่างไม่เป็นทางการได้ แต่เมื่อแสดงผลการออกเสียงถึงร้อยละเก้าสิบห้าของจำนวนหน่วยออกเสียงให้หยุดการแสดงผลการออกเสียงต่อสาธารณะ

หลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่ผลการนับคะแนนออกเสียงปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงดำเนินการตรวจสอบ ถ้าผลการนับคะแนนออกเสียงยังไม่ตรงกันอีกให้รายงานคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงพร้อมเหตุผล และนำเสนอหีบบัตรออกเสียงพร้อมวัสดุอุปกรณ์การออกเสียงแก่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย

เมื่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนออกเสียงใหม่หรือสั่งให้มีการลงคะแนน

ออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น แต่ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าจำนวนผู้มาแสดงตนของหน่วยออกเสียงนั้นไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่สั่งให้มีการนับคะแนนออกเสียงใหม่หรือไม่สั่งให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นก็ได้

ส่วนที่ ๘

การคัดค้านการออกเสียง

มาตรา ๔๙ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาออกเสียงตามมาตรา ๓๔ หากผู้มาใช้สิทธิออกเสียงจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคนในหน่วยออกเสียงใด เห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านพร้อมทั้งแสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่การลงคะแนนออกเสียงสิ้นสุดลง

มาตรา ๕๐ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องคัดค้านแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนและแสวงหาหลักฐานทั้งปวงเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงโดยพลัน ถ้าเห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีคำสั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันออกเสียง เว้นแต่การออกเสียงใหม่จะไม่ทำให้ผลการออกเสียงเปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งยกคำร้องคัดค้านนั้นเสีย

การไต่สวนคำร้องคัดค้านตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้หน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าว เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องในการไต่สวนได้ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการแทนก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการการพิจารณาคำร้องคัดค้าน และการไต่สวนและแสวงหาหลักฐานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๙

การประกาศผลการออกเสียง

มาตรา ๕๑ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง รวมผลคะแนนออกเสียงจากทุกหน่วยออกเสียงภายในเขตออกเสียงและที่ออกเสียงนอกเขตจังหวัด เพื่อรายงานผลการรวมคะแนนออกเสียงให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว

มาตรา ๕๒ เมื่อพ้นระยะเวลาคัดค้านตามมาตรา ๔๙ และคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงจากหน่วยออกเสียงทุกหน่วยทั่วประเทศ และหากไม่มีการร้องคัดค้านให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียง แล้วให้รายงานนายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่การลงคะแนนออกเสียงหรือการนับคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากมีเหตุตามมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๔ หรือปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๔๘ หรือมีการคัดค้านการออกเสียงตามมาตรา ๔๙ และคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่ากรณีดังกล่าวไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียง แล้วรายงานต่อนายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่การลงคะแนนออกเสียงหรือการนับคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากมีเหตุตามมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๔ หรือปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๔๘ หรือมีการคัดค้านการออกเสียงตามมาตรา ๔๙ และคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันลงคะแนนออกเสียงใหม่ตามมาตรา ๔๑ หรือมีคำสั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่ตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๕๐ ห้ามมิให้ผู้ใดเผยแพร่ผลการลงคะแนนออกเสียงของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก่อนเวลาที่มีการประกาศผลการออกเสียงตามมาตรา ๕๒

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการอันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๕๗

หมวด ๓

การควบคุมการออกเสียงและบทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้กรรมการการเลือกตั้ง เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ออนุกรรมการ ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง กรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย หรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียง จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใดเพื่อขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง และได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางปกครอง

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตามพระราชบัญญัตินี้โดยมิชอบด้วยกฎหมาย กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้การออกเสียงไม่เป็นไป โดยสุจริตและเที่ยงธรรม

การใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายตามวรรคหนึ่ง มิให้หมายความ รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่พึงต้องปฏิบัติในตำแหน่งหน้าที่หรือตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของ เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น หรือการแนะนำหรือช่วยเหลือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง โดยมิได้ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ แม้ว่าการกระทำจะเป็นคุณหรือโทษแก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นยุติหรือระงับการกระทำใดที่เห็นว่าอาจทำให้การออกเสียง ไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๕๗ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัด คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง กรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำ หน่วยออกเสียง คณะอนุกรรมการหรืออนุกรรมการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้อำนวยการการออกเสียง ประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้ กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวหรือไม่ให้ความสะดวก พอสมควรต่อการไปใช้สิทธิออกเสียงของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือลูกจ้าง แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดทำลายบัตรที่มีไว้สำหรับการออกเสียงโดยไม่มีอำนาจกระทำได้ หรือจงใจกระทำการด้วยประการใด ๆ ให้บัตรออกเสียงชำรุด หรือเสียหาย หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานหรือเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๖๐ ผู้ใดกระทำการในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียง ดังต่อไปนี้

(๑) ออกเสียงหรือพยายามออกเสียง โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิออกเสียงหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้น

(๒) ใช้บัตรอื่นที่มีใช้บัตรออกเสียงมาออกเสียง

(๓) นำบัตรออกเสียงออกไปจากที่ออกเสียง

(๔) นำบัตรออกเสียงที่ลงคะแนนแล้วแสดงต่อผู้อื่นเพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าได้ออกเสียงอย่างไรอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียงโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๕) ทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรออกเสียงเพื่อให้ผู้อื่นรู้ว่าเป็นบัตรออกเสียงของตน หรือใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดบันทึกภาพบัตรออกเสียงที่ตนได้ลงคะแนนออกเสียงแล้ว

(๖) ชักคำสั่งกรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่สั่งให้ออกไปจากที่ออกเสียง เพราะเหตุที่ผู้นั้นขัดขวางการออกเสียงตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม

(๗) นำบัตรออกเสียงใส่ในหีบบัตรออกเสียงโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนออกเสียงโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรออกเสียงเพิ่มขึ้นจากความจริง

(๘) กระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถใช้สิทธิได้ หรือขัดขวาง หรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไป ณ ที่ออกเสียง หรือเข้าไป ณ ที่ออกเสียง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าว ภายในกำหนดเวลาที่จะออกเสียง

(๙) ก่อความวุ่นวายขึ้นในที่ออกเสียง หรือกระทำการใดอันเป็นการรบกวนหรือเป็นอุปสรรคแก่การออกเสียง

ผู้ใดกระทำการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้ใดกระทำการตาม (๗) (๘) หรือ (๙) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๖๑ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ก่อความวุ่นวายเพื่อให้การออกเสียงไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๒) ให้ เสนอให้หรือสัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เพื่อจะจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียง อย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๓) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคาม เพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง หรือเพื่อให้สำคัญผิดในวัน เวลา ที่ออกเสียงหรือวิธีการ ลงคะแนนออกเสียง

(๔) เปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพ ทำให้สูญหาย ทำให้ไร้ประโยชน์ นำไป หรือขัดขวางการส่งหีบบัตรออกเสียงหรือบัตรออกเสียง เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยชอบด้วยกฎหมาย

(๕) เล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันชั้นต่อใด ๆ อันมีผลเป็นการจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียง ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๖) เรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจะไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๗) ขाय จำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิด ในเขตออกเสียงระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันออกเสียงจนถึงสิ้นสุดวันออกเสียง

ผู้ใดดำเนินการเผยแพร่ข้อความ ภาพ เสียง ในสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือในช่องทางอื่นใด ที่ผิดไปจากข้อเท็จจริงหรือมีลักษณะรุนแรง ก้าวร้าว หยาดคาย ปลุกกระดม หรือข่มขู่ โดยมุ่งหวังเพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือไม่ออกเสียง ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการก่อความวุ่นวายเพื่อให้การออกเสียงไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ผู้ใดกระทำการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับ ไม่เกินสองแสนบาท ทั้งนี้ ศาลอาจสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดไม่เกินห้าปีด้วยก็ได้

ในกรณีการกระทำความผิดตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) เป็นการกระทำความผิดของ คณะบุคคลตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ผู้ใดกระทำการตาม (๗) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำการตาม (๖) เป็นผู้รับหรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการ การเลือกตั้งมอบหมายก่อนหรือในวันออกเสียง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๖๒ ผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิออกเสียงไปยังที่ออกเสียงเพื่อการออกเสียง หรือนำกลับไปจากที่ออกเสียงโดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารยานพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ หรือจัดให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไปยังที่ออกเสียง หรือกลับจากที่ออกเสียง เพื่อจูงใจหรือควบคุมให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไปลงคะแนนหรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

บทบัญญัติในมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับแก่การที่หน่วยงานของรัฐจัดยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๖๓ ผู้ใดเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกเสียง ในระหว่างเวลาเจ็ดวันก่อนวันออกเสียงจนถึงเวลาสิ้นสุดการออกเสียงในวันออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๔ กรรมการประจำหน่วยออกเสียงผู้ใดจงใจนับบัตรออกเสียง หรือคะแนน ในการออกเสียงให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใด ๆ โดยมีได้ มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรออกเสียงชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตรออกเสียงให้ผิดไปจากความจริงหรือทำรายงานการออกเสียงไม่ตรงความจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๖๕ ในกรณีศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นับตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๖๖ ในกรณีศาลมีคำพิพากษาลงโทษผู้ใดตามฐานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และผู้นั้นเป็นผู้กระทำให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมอันเป็นเหตุให้ต้องมีการออกเสียงใหม่ ในหน่วยออกเสียงใด ให้ศาลมีคำพิพากษาว่าผู้นั้นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่เป็นเหตุให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้ต้องมีการออกเสียงใหม่นั้นด้วย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ มาตรา ๓๙/๑ บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการเลือกตั้งในการดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลาในการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ การออกเสียงประชามติ การนับคะแนน บัตรเสีย และการประกาศผลการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้